

నీటి సంరక్షణ ప్రచారాల జాబితా: భారతదేశంలో నీటి సంరక్షణ పద్ధతులను ప్రోత్సహించడానికి నీటి సంరక్షణ పథకాలు మరియు ప్రచారాలు ప్రభుత్వం యొక్క ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలు. ఇటీవల, జలశక్తి రాష్ట్ర మంత్రి శ్రీ బిశ్వేశ్వర్ తుడు రాజ్యసభలో లిఖితపూర్వక సమాధానంలో భారతదేశంలో నీటి సంరక్షణ కోసం ప్రభుత్వం చేపట్టిన వివిధ కార్యక్రమాలు/పథకాలు/ప్రచారాల గురించి తెలియజేశారు.

భారతదేశంలో నీటి లభ్యత మరియు పంపిణీ

- ఏదైనా ప్రాంతం లేదా దేశం యొక్క సగటు వార్షిక నీటి లభ్యత ఎక్కువగా హైడ్రో-వాతావరణ మరియు భౌగోళిక కారకాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది.
- అయితే, ఒక వ్యక్తికి నీటి లభ్యత దేశ జనాభాపై ఆధారపడి ఉంటుంది.
- జనాభా పెరుగుదల కారణంగా దేశంలో తలసరి నీటి లభ్యత తగ్గుతోంది.
- వర్షపాతం యొక్క అధిక తాత్కాలిక మరియు ప్రాదేశిక వైవిధ్యం కారణంగా, దేశంలోని అనేక ప్రాంతాలలో నీటి లభ్యత
- జాతీయ సగటు కంటే తక్కువగా ఉంది మరియు నీటి ఒత్తిడి / కొరత పరిస్థితులను ఎదుర్కొంటుంది.

Join Telegram
channel to the get
latest news

APPSC/TSPSC Sure shot

Selection Group

నీటికి సంబంధించిన చట్టపరమైన నిబంధనలు/పథకాల జాబితా

- నీరు రాష్ట్రానికి సంబంధించినది కాబట్టి, నీటి వనరుల పెంపుదల, పరిరక్షణ మరియు సమర్థవంతమైన నిర్వహణ కోసం చర్యలు ప్రధానంగా ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలచే చేపట్టబడతాయి.
- రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ప్రయత్నాలకు అనుబంధంగా, కేంద్ర ప్రభుత్వం వివిధ పథకాలు మరియు కార్యక్రమాల ద్వారా వారికి సాంకేతిక మరియు ఆర్థిక సహాయాన్ని అందిస్తుంది.

జల్ జీవన్ మిషన్ (JJM)

- భారత ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర భాగస్వామ్యంతో, 2024 నాటికి దేశంలోని ప్రతి గ్రామీణ ఇంటికి కుళాయి నీటి సరఫరాను అందించడానికి జల్ జీవన్ మిషన్ (JJM) ను అమలు చేస్తోంది.

అమృత్ 2.0 పథకం

- భారత ప్రభుత్వం 2021 అక్టోబర్ 1 న అమృత్ 2.0 ను ప్రారంభించింది, ఇది దేశంలోని అన్ని చట్టబద్ధమైన పట్టణాలను కవర్ చేస్తుంది, ఇది నీటి సరఫరా యొక్క సార్యత్రిక కవరేజీని నిర్ధారించడానికి మరియు నగరాలను 'నీటి భద్రత'గా మార్చడానికి సహాయపడుతుంది.

ప్రధానమంత్రి కృషి సించాయీ యోజన (PMKSY)

- నీటి యొక్క సరైన వినియోగాన్ని నిర్ధారించడానికి, భారత ప్రభుత్వం 2015-16 నుండి ప్రధాన మంత్రి కృషి సించాయీ యోజన (PMKSY)ని అమలు చేస్తోంది.
- PMKSY-యాక్విలరేటెడ్ ఇరిగేషన్ టెనిఫిట్ ప్రోగ్రామ్ (AIBP) కింద, 2016-17లో కొనసాగుతున్న 99 ప్రధాన/మధ్యస్థ నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది, వీటిలో 50 ప్రాధాన్య ప్రాజెక్టుల AIBP పనులు పూర్తయినట్లు నివేదించబడిన రాష్ట్రాలతో సంప్రదింపులు జరిగాయి.
- PMKSYని 2021-22 నుండి 2025-26 వరకు పొడిగించడం భారత ప్రభుత్వంచే ఆమోదించబడింది, దీని మొత్తం వ్యయం రూ. 93,068.56 కోట్లు.
- కమాండ్ ఏరియా డెవలప్‌మెంట్ అండ్ వాటర్ మేనేజ్‌మెంట్ (CADWM) ప్రోగ్రామ్: ఇది 2015-16 నుండి PMKSY - హార్ ఖేత్ కో ఫానీ కిందకు తీసుకురాబడింది.
- భాగస్వామ్య నీటి పారుదల నిర్వహణ (PIM) ద్వారా సృష్టించిన నీటి పారుదల సామర్థ్యాన్ని ఉపయోగించుకోవడం మరియు స్థిరమైన ప్రాతిపదికన వ్యవసాయ ఉత్పత్తిని మెరుగుపరచడం సిఎడి పనులను చేపట్టడం యొక్క ప్రధాన లక్ష్యం.

నీటి వినియోగ సామర్థ్యం బ్యూరో (BWUE)

- నీటిపారుదల, పారిశ్రామిక మరియు గృహ రంగంలో నీటి సమర్థవంతమైన వినియోగాన్ని ప్రోత్సహించడం, నియంత్రించడం మరియు నియంత్రించడం కోసం బ్యూరో ఆఫ్ వాటర్ యూజ్ ఎఫిషియెన్సీ (BWUE) ఏర్పాటు చేయబడింది.
- దేశంలో నీటిపారుదల, తాగునీటి సరఫరా, విద్యుత్ ఉత్పత్తి, పరిశ్రమలు మొదలైన వివిధ రంగాలలో నీటి వినియోగ సామర్థ్యాన్ని మెరుగుపరచడానికి బ్యూరో ఒక ఫెసిలిటేటర్‌గా ఉంటుంది.

"సాహి ఫసల్" ప్రచారం

- "సాహి ఫసల్" ప్రచారం నీటి ఎద్దడి ఉన్న ప్రాంతాలలో నీటి అవసరం లేని పంటలను పండించడానికి రైతులను ప్రోత్సహించడానికి ప్రారంభించబడింది, కానీ నీటిని చాలా సమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకుంటుంది; మరియు ఆర్థికంగా వేతనం లభిస్తుంది; ఆరోగ్యకరమైన మరియు పోషకమైనవి; ప్రాంతం యొక్క వ్యవసాయ-వాతావరణ-జల లక్షణాలకు సరిపోతుంది; మరియు పర్యావరణ అనుకూలమైనవి.

మిషన్ అమ్యుత్ సరోవర్

- భవిష్యత్తు కోసం నీటిని సంరక్షించే లక్ష్యంతో ఆజాద్ కా అమ్యుత్ మహోత్సవ వేడుకల్లో భాగంగా 24 ఏప్రిల్ 2022న జాతీయ పంచాయతీ రాజ్ దినోత్సవం రోజున మిషన్ అమ్యుత్ సరోవర్ ప్రారంభించబడింది.
- దేశంలోని ప్రతి జిల్లాలో 75 నీటి వనరులను అభివృద్ధి చేయడం మరియు పునరుజ్జీవింపజేయడం ఈ మిషన్ లక్ష్యం.

జల్ శక్తి అభియాన్: క్యాచ్ ద రెయిన్" (JSA:CTR)

- జల్ శక్తి అభియాన్: క్యాచ్ ద రెయిన్" (JSA:CTR) – 2022 ప్రచారం, JSAల శ్రేణిలో మూడవది, దేశవ్యాప్తంగా అన్ని జిల్లాల (గ్రామీణ మరియు పట్టణ ప్రాంతాలు) అన్ని బ్లాక్లను కవర్ చేయడానికి 29.3.2022న ప్రారంభించబడింది.
- ప్రచారం యొక్క కేంద్రీకృత జోక్యాలు
  - నీటి సంరక్షణ మరియు వర్షపు నీటి సంరక్షణ
  - అన్ని నీటి వనరులను లెక్కించడం, జియో-ట్యాగింగ్ & జాబితా తయారు చేయడం; దాని ఆధారంగా నీటి సంరక్షణ కోసం శాస్త్రీయ ప్రణాళికల తయారీ
  - అన్ని జిల్లాల్లో జల్ శక్తి కేంద్రాల ఏర్పాటు
  - తీవ్రమైన అడవుల పెంపకం మరియు
  - అవగాహన కల్పించడం.

అవేర్నెస్ జనరేషన్ ప్రచారం

- నెహ్రూ యువ కేంద్ర సంఘటన్ (NYKS) సహకారంతో 21 డిసెంబర్ 2020న జలశక్తి మంత్రి మరియు యువజన వ్యవహారాలు & క్రీడల మంత్రి సంయుక్తంగా ఒక అవగాహన కల్పన ప్రచారాన్ని ప్రారంభించారు.
- NYKS అప్పటి నుండి దేశంలో అవగాహన కల్పన ప్రచారాన్ని అమలు చేస్తోంది.

- NYKS ర్యాలీలు, జల్ చౌపల్స్, క్వీజ్‌లు, డిబేట్లు, స్టోగన్ రైటింగ్ పోటీలు, వాల్ రైటింగ్‌లు మొదలైన అనేక కార్యకలాపాల ద్వారా ప్రచారంలో 3.82 కోట్ల మంది ప్రజలను 36.60 లక్షల కార్యకలాపాలలో నిమగ్నం చేసింది.

పబ్లిక్ ఇంటరాక్షన్ ప్రోగ్రామ్లు (PIP)

- వాటాదారుల ప్రయోజనం కోసం నేషనల్ అక్విఫర్ మ్యాపింగ్ మరియు మేనేజ్‌మెంట్ (NAQUIM) ప్లండిస్ యొక్క అవుట్‌పుట్‌లను వ్యాప్తి చేయడానికి అట్టడుగు స్థాయిలో పబ్లిక్ ఇంటరాక్షన్ ప్రోగ్రామ్లు (PIP) నిర్వహించబడుతున్నాయి.
- ఇప్పటివరకు, దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో 1300 ఇటువంటి కార్యక్రమాలు నిర్వహించబడ్డాయి, వీటిలో దాదాపు లక్ష మంది పాల్గొన్నారు.

రాజీవ్ గాంధీ నేషనల్ గ్రౌండ్ వాటర్ ట్రైనింగ్ & రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్ (RGNGWTRI)

ద్వారా శిక్షణ

- రాజీవ్ గాంధీ నేషనల్ గ్రౌండ్ వాటర్ ట్రైనింగ్ & రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్ (RGNGWTRI), రాయ్‌పూర్, ఛత్తీస్‌గఢ్, సెంట్రల్ గ్రౌండ్ వాటర్ బోర్డ్ (CGWB), డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ వాటర్ రిసోర్సెస్, రివర్ డెవలప్‌మెంట్ మరియు గంగా పునరుజ్జీవనం యొక్క శిక్షణా విభాగం.
- RGNGWTRI మూడు (టైర్-I, టైర్-II మరియు టైర్-III) విభిన్న రకాల శిక్షణలను నిర్వహిస్తోంది.

నేషనల్ వాటర్ అవార్డులు మరియు వాటర్ హీరోలు

- జలవనరుల శాఖ, RD & GR, నీటి సంరక్షణ మరియు భూగర్భ జలాల రీఛార్జ్‌లో మంచి అభ్యాసాలను ప్రోత్సహించడానికి జాతీయ జల అవార్డులు మరియు నీటి హీరోలు - "మీ కథల పోటీని భాగస్వామ్యం చేయండి"ని ఏర్పాటు చేసింది.

DoWR, RD & GR యొక్క సమాచారం, విద్య & కమ్యూనికేషన్ (IEC) పథకం

- వర్షపు నీటి సేకరణ మరియు భూగర్భ జలాలకు కృత్రిమ రీఛార్జ్‌ను ప్రోత్సహించడానికి దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో DoWR, RD & GR యొక్క సమాచారం, విద్య & కమ్యూనికేషన్ (IEC) పథకం కింద ప్రతి సంవత్సరం సామూహిక అవగాహన కార్యక్రమాలు (శిక్షణలు, సెమినార్లు, వర్క్‌షాప్‌లు, ప్రదర్శనలు, వాణిజ్య ఛార్జీలు మరియు పెయింటింగ్ పోటీలు మొదలైనవి) నిర్వహించబడతాయి.

మరింత చదవండి:	
తాజా ఉద్యోగ ప్రకటనలు	ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి
ఉచిత స్టడీ మెటీరియల్ (APPSC, TSPSC)	ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి
ఉచిత మాక్ టెస్టులు	ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి

Adda247

తెలుగు